

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

HISTORIAE EC||CLESIASTICAE PARS || PRIMA, QVA CONTI-||NENTVR ||
Eusebij cognomento Pamphili Cæsareæ Palæ-||stinæ Episcopi lib. 10.||
Eiusdem de vita Constantini magni lib. 4.|| Oratio Constantini magni ad
sanctoru[m] cœtu[m].|| Oratio eiusdem Eusebij in laudem Constanti-||ni
magni ad trigesimum ...

Christopherson, John

[Köln], 1569

Quòd creata natura, immenso ab increata interuallo distat, & quòd propius accedit ad eam homo, si aetatem in excolenda virtute traducat. Cap. XIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29861

CONSTANTINI ORATIO

qui preces faciunt, illuminandas suppeditandum. Modestissima etiam multorum conuiuia, tum ad egentes misericorditer & benigne subleuandos, dum ad eos iuuandos, qui patria exciderunt, instituta, quæ certe si quis absurda putet, non sentit ille quidē sicut diuinissimæ sanctissimæq; disciplinæ regula postulat.

Quòd partium rerum creatarum, necessaria sit differentia. CAP. XIII.

IAM verò nonnulli in Deo incusando, nugæ consecretantur plane pueriles, dum quærunt, quid tandem sibi uolisset, quod non vnâ eandemq; naturam fabricatus sit, sed multa genera, varia, & natura repugnantia in lucem edi præcepit, vnde dispar morum nostrorum & voluntatum ratio profecta est, fuisset fortasse melius, tum ad morem Dei præceptis gerendum, tum ad accuratam illius comprehensionem, tum ad fidem cuiusque confirmandam, si omnes homines fuissent iisdem moribus & vitæ institutione præditi: Verum vt omnes iisdem moribus eademque indole imbuti fuissent, æquum putare est admodum planè ridiculum. Neque enim considerant, diuersam esse mundi & rerum in eo contentarum constitutionem. Nam quæ ad naturæ rationem pertinent, non eandem vim habent, cum his quæ ad mores: neque corporis perturbationes cum his, quæ animum commouent, eadem sunt. Neque tamen humanum genus diuinæ bonitatis expers est, neque omnino omnium, neque quorumlibet natura illius sit particeps, sed eorū, qui diuinam naturam, quique illud vitæ genus, quod rerum diuinarum facile primas tribuit sibi delegerunt.

*Quòd creata natura, immenso ab increata intervallo distat, & quòd propius accedit ad eam homo, si e-
tatem in excolenda virtute traducat.*

CAP. XIII.

EA verò quæ ortum habent, cum æternis comparare, extremæ reuera infantiæ est. Horum enim neque principium est, neque finis: Illa utpote generata ortaq; cum initium, vt sint & viuant, tempore sumant, necessario & non sine causa finem habent. Ea autem, quæ generantur, cum eo
qui

qui ipsa generari mandarit, quomodo ex æquo comparari possunt? Ac quanquam hæc cum illo conferre amentia est, mandatum tamen vt procrearentur, ei conuenienter poterit accommodari. Verùm ne cælestia quidem sunt cum eo conferenda. Quemadmodũ nec mundus iste sensibus subiectus cum illo, qui intelligentia percipitur, nec imagines cum exemplaribus, ad quorum similitudinem effinguntur, comparandæ. Verùm hæc omnium rerum confusio, quid est cur non videatur esse ridicula, cum diuini numinis maiestas ea, quæ est cum hominibus & bestiis, comparatione admodum obscuretur. Siquidem cupiditas principatus, qui Dei principatum exequet, quomodo non est hominum plane amentium, & à modesta præstantiõ; vitæ ratione, penitus auersorum? Quod si diuinæ fœlicitatis amore flagramus, vita ex Dei præcepto instituenda est. Sic enim, fato euitto, in domiciliis immortalibus, æternisquæ ætatem degemus, modum viuendi ex lege diuinitus descripta secuti: hæc est sola virtus in homine quæ Dei virtuti respondet, purus videlicet & syncerus in Deum cultus, eiusdemquæ diligens obseruantia, & contemplatio cognitioquæ; eorum, quæ summo omnium moderatori placeant. Nec mens nostra ad res caducas, terrenasquæ se inclinet. Sed quoad eius fieri potest ad excelsas sublimesquæ; se erigat. Isto enim vitæ instituto victoriam consequi, multis bonis, vt inquit ille, præponi debet. Causa igitur tantæ in rebus, tum dignitatis amplitudine, tum dissimilitudine virium discrepantiæ, hanc habet rationem, cui quidem qui prudentes sunt, libenter obsequuntur, & gratias agunt ingentes: Ingrati autem & stupidi, debitum suæ arrogantiaë supplicium ferunt.

*Quæ præcepta seruator tradiderit, & quàm mirandas
patrauerit res, quantumquæ; illis commodi attulerit,
qui se regendos illi submiserunt.*

CAP. XV.

Porro Dei filium omnes ad virtutem inuitare, magistrũ salutarium præceptorum sapientibus se iam pridem præbuisse pro certo cognoscimus, nisi forte nos nostri ipsorum obliti, præ vitiositate ignoramus, illum ad nostram vtilitatem, hoc est ad hominũ beatitudinẽ, terras aliquãdo perlu-